

ת"פ 14155/07/13 - מדינת ישראל נגד אדוארד גטאס

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14155-07-13 מדינת ישראל נ' גטאס(עציר) 08 יולי 2014

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אדוארד גטאס (עציר)

הנאשם

גזר-דין

רקע

1. כנגד הנאשם הוגש כתב-אישום המחזיק שני אישומים. מלכתחילה, בשלב התשובה לכתב-האישום, אישר הסנגור את עיקריו של האישום הראשון וכפר באישום השני. המאשימה הודיעה כי היא מסתפקת בתשובת ההגנה לאישום הראשון, והתיק נקבע להוכחות לגבי האישום השני בלבד. בהתאם לכך, הרשעת הנאשם נעשתה בשלבים:

בתחילה, ביום 8.4.2014 הרשעתי את הנאשם על יסוד הודאתו כפי שנכללה בתשובתו לכתב-האישום, בעבירות שיוחסו לו במסגרת האישום הראשון כדלקמן: התפרצות למקום מגורים לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין; וכן החזקת כלי פריצה לפי סעיף 409 לחוק. בהתאם לעובדות בהן הודה הנאשם, ביום 28.6.2013 בסמוך לשעה 07:00, פרץ הנאשם לבית ברחוב פתחיה בירושלים בכך שטיפס על סולם לחלון הבית המצוי בקומה הראשונה, פתח את החלון ואת התריס שהיו סגורים ונכנס לבית דרך החלון. כל זאת, בעוד בני הבית ישנים. הנאשם גנב מתוך חולצה שהיתה בבית, סכום של ₪150. כאשר יצא הנאשם מהבית, הבחין בו שכן ושאל למעשיו. הנאשם נבהל, נפל מראש הסולם ארצה ונחבל. בכליו של הנאשם נתפס מברג משויף המהווה כלי פריצה.

2. בפתח הדיון שנקבע לפניי ליום 13.5.2014 לצורך שמיעת הוכחות בנוגע לעבירות שיוחסו לנאשם באישום השני, הודה הנאשם גם בעובדותיו של אישום זה. על-יסוד הודאתו, הורשע הנאשם בעבירות שיוחסו לו במסגרת האישום השני כדלקמן: התפרצות למקום מגורים לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין וגניבה לפי סעיף 348 לחוק. בהתאם לעובדות האישום השני בהן הודה הנאשם, בלילה שבין ה- 27.6.2013 ל- 28.6.2013 פרץ הנאשם לבית ברחוב הגמול בירושלים וגנב מתוכו מכשיר טלפון סלולרי מסוג נוקיה סליידר. בבוקר יום 28.6.2013, נעצר הנאשם ובכליו נתפס מכשיר הטלפון האמור.

3. טרם שמיעת הטיעונים לעונש, נעתרתי לבקשת הסנגור והוריתי על הגשת תסקיר בעניין הנאשם.

תסקיר שירות המבחן

4. מהתסקיר עולה כי הנאשם הינו כבן 27, גרוש כחודשיים ולו ילד כבן 4. טרם מעצרו בגין העבירות נשוא תיק זה, הנאשם לא עבד והתגורר בשכירות בעיסוויה ביחד עם בני-משפחתו. התסקיר מפרט את נסיבותיו המשפחתיות והאישיות המורכבות של הנאשם. לא ראיתי לפרט נסיבות חיים אלה לעומקן מחמת צנעת הפרט. בקצרה ייאמר כי הנאשם גדל במשפחה רב בעייתית, שולב במסגרות חוץ-ביתיות כבר מגיל צעיר, ובהמשך נפלט ממסגרות אלה ואז חבר לחברה שולית, החל להשתמש בסמים ואף החל בביצוע עבירות. על רקע כל אלה, הנאשם סבל מתחושות בדידות, קשיי השתייכות והפרעות התנהגות. ניסיונות לטיפול ולגמילה בעבר, לא צלחו. במסגרת הליך המעצר נשוא התיק דנן, שולב הנאשם בקהילה טיפולית, אולם לאחר מספר חודשים עזב את הקהילה ונעצר בשנית עד תום ההליכים נגדו. כיום, הנאשם שולל רצון או צורך בטיפול גמילה בקהילה. יחד עם זאת, הנאשם ביטא רצון להשתלב בטיפול בתחום הסמים בתוך הכלא, ככל שיוחלט על עונש מאסר בפועל בעניינו.

בכל הנוגע לביצוע העבירות נשוא התיק שבכותרת - הנאשם הודה בביצוע העבירות. הנאשם הסביר את מעורבותו בביצוען על רקע התמכרותו הממושכת לסמים, היותו נתון בחברה עבריינית וניהול אורח חיים שולי. ההתרשמות היא כי הנאשם לוקח אחריות חלקית על התנהגותו ומתקשה בהבנת דפוסי החוזרים.

בכל הנוגע להמלצה - ההתרשמות היא כי הנאשם זקוק לתהליך גמילה אינטנסיבי לצורך שינוי אורחות חייו. להערכת שירות המבחן, הנאשם מבטא חוסר פניות והעדר יכולת להתמודד עם הליך טיפולי ארוך טווח מחוץ למאסר, ולכן שירות המבחן נמנע מהמלצה לשוב ולבחון את שילובו של הנאשם בקהילה טיפולית. יחד עם זאת, שירות המבחן המליץ כי ככל שיוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל, תבחן התאמתו להשתלב בטיפול בתחום ההתמכרויות במסגרת מאסרו.

טיעוני הצדדים לעונש

5. בא-כוח המאשימה עמד על חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, וכן על הסיכונים והנזקים הטמונים בהן. לגישת בא-כוח המאשימה, מתחם העונש הולם בנוגע לכל אחד משני האישומים נע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל. אשר לגזירת עונשו של הנאשם, נוכח העבר הפלילי המכביד, קיומו של מאסר מותנה חב-הפעלה והעדר המלצה טיפולית מחוץ לתחומי הכלא כאמור בתסקיר שירות המבחן, עתר בא-כוח המאשימה להטיל על הנאשם עונש ברף הגבוה של המתחם הנטען לגבי כל אחד משני האישומים; הפעלה במצטבר של המאסר המותנה; וכן פיצוי לטובת המתלוננים ששיעורו ייקבע על-ידי בית-המשפט.

מנגד, הסנגור טען כי נסיבות ביצוע העבירות אינן חמורות, בשים לב לכך שבאישום הראשון נגבבו ₪150 מתוך בית, ובאישום השני נגבב מכשיר טלפון נייד מתוך בית אחר. לגישת הסנגור, יש לקבוע מתחם עונש הולם כולל לשני האישומים יחדיו, כך שהרף העליון של המתחם הנטען יגיע עד 18 חודשי מאסר בפועל. בא-כוח הנאשם עמד בטיעוניו

על ההודאה ולקיחת האחריות, על הנסיבות האישיות של הנאשם, וכן על העובדה שהנאשם נפצע ואושפז בבית-חולים בעקבות נפילתו מהסולם באירוע נשוא האישום הראשון, דבר שהוביל לכריתת הטחול שלו. בהתחשב בכל אלה, עתר הסנגור להקל בעונש שייגזר על מרשו. בנוסף, עתר הסנגור להימנע מהפעלה במצטבר של עונש המאסר המותנה, ולהורות על הפעלתו בחופף לעונש שיושת עליו בתיק זה.

ריבוי עבירות - הערה מקדימה

6. בנסיבות העניין, אני סבורה כי כל אחד משני האישומים בכתב-האישום מהווה אירוע נפרד לצורך קביעת מתחם ענישה הולמת לפי סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין. כך הוא הדבר, נוכח חומרת המעשים בכל אישום, ובשים לב לכך שעסקינן בשתי דירות-מגורים נפרדות ובנזקים שנגרמו למתלוננים שונים. עמדה זו אושרה על-ידי בית-המשפט המחוזי בירושלים במותבים שונים, שדנו בתיקים שעסקו בעבירות דומות (ראו למשל: עפ"ג (י-ם) 21338-11-13 גנימאת נ' מדינת ישראל, בסוף פסקה 2 (6.1.2014); עפ"ג (י-ם) 38716-02-14 אבו זאיידה נ' מדינת ישראל (25.6.2014)). אין לי אלא להפנות בהקשר זה לדברים שנאמרו רק לפני ימים אחדים מפי הרכב כב' השופטים בן-אור, יעקובי ווינוגרד בעפ"ג (י-ם) 38716-02-14 אבו זאיידה הנ"ל, בזו הלשון:

"בצדק התייחס בית משפט קמא לכל אחד ממעשי ההתפרצות שבוצעו בלילה אחד כאל מעשה העומד בפני עצמו ולא כאל אירוע אחד. בכל אחד מן המקרים היה על המערער להתגבר על מחסום כלשהו לכניסה לבית, בין על ידי פריצת מנעול, בין על ידי שבירת סורג, בין על ידי שבירת תריס. כל אחד ואחד מבעלי הדירות שנפרצו הוא קורבן העומד בפני עצמו וצרתו היא צרתו האישית ולא צרה קולקטיבית של יתר בעלי הדירות שאיתרע מזלם באותו לילה".

הנה כי כן, אני בדעה כי יש לקבוע מתחם ענישה הולמת נפרד לגבי העבירות בכל אחד משני האישומים. יחד עם זאת, בהתחשב בכך שהעבירות כולן דומות במהותן, ובוצעו על-ידי הנאשם באותה עיר מגורים ובסמיכות זמנים רבה (במהלך אותו לילה או בבוקר שאחריו), אני סבורה כי ראוי לגזור עונש כולל בגין כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין.

מתחמי הענישה ההולמת

7. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחמי העונש ההולם למעשים אשר בוצעו על-ידי הנאשם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

8. רבות נכתב בפסיקתם של בתי-המשפט על **הערכים המוגנים** הנפגעים בגין עבירת ההתפרצות למקום מגורים, בוודאי כאשר מתלוות לביצועה עבירות נוספות כדוגמת גניבה ו/או החזקת כלי פריצה. בקצרה ייאמר כי תכליתן של עבירות אלה הינה הגנה על קניינו ורכושו של הפרט, על פרטיותו וכן על תחושת הביטחון האישי שלו בתוך ביתו שאמור להיות מבצרו. יש להוסיף כי עבירת ההתפרצות לדירת מגורים טומנת בחובה מיני וביה גם פוטנציאל להתפתחות אלימה ולפגיעות בגוף ובנפש.

9. בחינת **נסיבות ביצוע העבירות** בשני האישומים בתיק שלפניי מלמדת כי הנאשם בחר להתפרץ לבתים פרטיים במטרה לגנוב מתוכם. על-פי האישום השני (שהוא הקודם בזמן לאישום הראשון), הנאשם התפרץ בשעת לילה לדירת מגורים בירושלים, וגנב משם מכשיר טלפון סלולארי. יוער כי עובדות האישום השני אינן כוללות פירוט נוסף באשר לנסיבות ביצוע העבירה של התפרצות למקום מגורים. אשר לאישום הראשון - זמן-מה לאחר ביצוע העבירות נשוא האישום השני, התפרץ הנאשם לדירת מגורים אחרת בירושלים. בזאת הפעם, עשה הנאשם שימוש בסולם על-מנת לטפס לחלון בית אשר נמצא בקומה הראשונה. הנאשם פתח את החלון ואת התריס שהיו סגורים, ונכנס דרך החלון פנימה. הנאשם החזיק ברשותו כלי פריצה מסוג מברג משייף. נסיבה מחמירה משמעותית נוספת בנוגע לאישום הראשון, טמונה בכך שבעת שהנאשם התפרץ לתוך הדירה פנימה, היו בני-הבית ישנים במיטותיהם. נקל לשער את הסיכון הרב הטמון בכך לשלום בני הבית (סיכון שלמרבה המזל לא התממש), וכן את עוצמת הפגיעה בתחושותיהם של נפגעי-העבירה. הנאשם גנב 150₪ מתוך חולצה, ושב ויצא מהבית דרך החלון. כאשר הנאשם יצא מחלון הבית החוצה, הבחין בו אחד השכנים ושאל לפרש מעשיו. הנאשם נבהל מפנייתו של השכן, נפל מראש הסולם ארצה, נחבל ונעצר. מכאן שמעשיו של הנאשם נקטעו לא מיוזמתו, אלא עקב תפיסתו בכף. הסיבה לביצוע העבירות נעוצה בהתמכרותו הנמשכת של הנאשם לסמים. יוער כי הנאשם ביצע את העבירות לבדו, וכן ללא תחכום רב. זאת ועוד; בשני האישומים ערך הגניבה לא היה גבוה במיוחד (כאמור, באישום הראשון גנבו 150₪, ובאישום השני גנב מכשיר פלאפון).

10. **מדיניות הענישה הנוהגת** מלמדת כי בתי המשפט נוהגים להטיל עונשי מאסר בפועל ממשיים מאחורי סורג ובריח בגין העבירות בהן עסקינן. רק לאחרונה קבע כב' השופט שהם כי:

"עבירות ההתפרצות והגניבה, הפכו, למרבה הצער, לנפוצות במחוזותינו, הן פוגעות ברכוש של הציבור, מערערות קשות את תחושת בטחונו, ומנפצות לרסיסים את התפיסה לפיה ביתו של אדם הוא מבצרו. בית משפט זה עמד, לא פעם, על כך שחומרתן של העבירות, לצד נפוצותה של התופעה, מצריכות נקיטת יד קשה עם העבריינים".

(רע"פ 398/14 ערג' נ' מדינת ישראל (16.3.2014)).

11. בהתחשב בעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה; בהתחשב בערכים המוגנים שנפגעו ובמידת הפגיעה בהם; בהתחשב בחומרת נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן; וכן בהתחשב בענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם בגין האירוע נשוא האישום הראשון לכתב-האישום** (הכולל התפרצות לבית מגורים דרך חלון, כאשר בני-הבית מצויים בו ונמים את שנתם, וכן החזקת כלי פריצה וגניבה בשווי נמוך) **נע בין 10 ל- 22 חודשי מאסר בפועל. אשר לאירוע נשוא האישום השני לכתב-האישום** (הכולל התפרצות לבית מגורים וגניבה של מכשיר פלאפון משם, ללא פרטים נוספים בדבר נסיבות ביצוע העבירות) - **מתחם הענישה ההולמת נע בין 8 ל- 20 חודשי מאסר בפועל** (ראו והשוו: ת"פ (י-ם) 47486-01-13 מדינת ישראל נ' גנימאת (9.10.2013) וכן דחיית הערעור בעפ"ג (י-ם) 21338-11-13 גנימאת הנ"ל). יצוין כי לא התבקשתי, ואף לא ראיתי, לחרוג ממתחמי הענישה ההולמת - בין לקולא משיקולי שיקום, ובין לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

קביעת העונש המתאים

12. מטעמים עליהם עמדתי בפיסקה 6 לעיל, אני רואה לקבוע עונש כולל בגין העבירות בשני האישומים יחדיו.

לצורך גזירת העונש, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין:

לקולא, ראיתי לשקול את הודאת הנאשם, את לקיחת האחריות ואת העובדה שהדבר חסך את הצורך בניהול הוכחות ובשמיעת עדים. עוד שקלתי את נסיבות חייו הלא פשוטות של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, ואת היותו אב לילד כבן 4. בנוסף, שקלתי את הפגיעה שנגרמה לנאשם כתוצאה מנפילתו מהסולם ששימש אותו בעת ביצוע העבירות נשוא האישום הראשון. מדובר בפגיעה שהצריכה קבלת טיפול רפואי ואף אשפוז וניתוח להוצאת הטחול. עוד רשמתי לפניי כי הנאשם הביע רצון לפני שירות המבחן להשתלב בין כותלי בית הכלא בטיפול בתחום הסמים.

לחומרה, שקלתי את העובדה שלנאשם עבר פלילי מכויד בשלל עבירות אלימות ורכוש. הנאשם ריצה עד היום מספר רב יחסית של עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברית, חלקם לתקופות ממושכות. העבירות בהן הורשע הנאשם לפניי, בוצעו כאשר היה תלוי ועומד כנגדו מאסר על-תנאי בן 12 חודשים. חרף זאת, הנאשם לא נרתע ממעשיו על רקע התמכרותו לסמים. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם שלל רצון או צורך בטיפול גמילה מחוץ לכותלי בית הכלא. ניסיון לשלב את הנאשם בתהליך גמילה ב"בית אור אביבה" במסגרת הליך המעצר לא צלח, שכן הנאשם עזב את הקהילה ועקב כך שב למעצר. במצב דברים זה, מן הראוי להעביר לנאשם מסר עונשי ברור, שירתיע אותו וכן את הרבים מפני דרך החיים העבריינית אותה הוא מנהל. אין להשלים עם מצב בו אנשים תמימים יוסיפו להפוך קורבנות לעבירות רכוש חמורות שמבצע הנאשם שוב ושוב, עקב התמכרותו הנמשכת לסמים.

13. נוכח מכלול השיקולים לחומרה, לא ניתן להעמיד את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחמים שנקבעו. יחד עם זאת, נוכח השיקולים לקולא, אף אינני רואה לקבוע את העונש ברף העליון של המתחמים. באיזון בין השיקולים, אני רואה להטיל על הנאשם בגין שני האישומים יחדיו, עונש כולל של 25 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, וכן עונש מאסר על-תנאי הצופה פני עתיד. בהתייחס לטיעוני הסנגור, אומר כי אינני רואה לנכות לנאשם את הימים בהם שהה ב"בית אור אביבה", שכן הנאשם שהה שם בתנאים של חלופת מעצר.

בנוסף, יופעל עונש המאסר המותנה חב-ההפעלה בן 12 החודשים התלוי ועומד כנגד הנאשם. ברגיל, הכלל לפי סעיף 58 לחוק העונשין הינו הפעלה במצטבר של עונש המאסר על-תנאי. יוער כי בהתחשב בדפוס ההתנהגות העבריינית החוזרת של הנאשם, ובהתחשב בכך שנכון להיום הנאשם אינו משולב בתהליך טיפולי, לא ראיתי לסטות באופן משמעותי מכלל זה. יחד עם זאת, בהתחשב במכלול השיקולים לקולא שפורטו לעיל (ובעיקר ההודאה ולקיחת האחריות, כמו גם הרצון לעודד את הנאשם לבחור בדרך שיקומית בין כותלי בית הכלא כפי שהצהיר בפני שירות המבחן), ראיתי להפעיל את עונש המאסר מותנה באופן שחודשיים ממנו יופעלו בחופף, ואילו היתרה תופעל במצטבר. יצוין כי נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם ובשים לב למשך המאסר בפועל, אמנע מהשתת ענישה בעלת רכיב כספי (מה-גם שנראה מעובדות כתב-האישום כי הרכוש שנגנב הוחזר לבעליו).

14. כולי תקווה כי הנאשם ישכיל לנצל את תקופת המאסר שתיגזר עליו, על-מנת להשתלב בטיפול בתחום הסמים בין כותלי בית-הכלא. רק בדרך זו יוכל הנאשם לפרוץ את מעגל הקסמים ההרסני בו הוא חי במשך שנים ארוכות, ולהימנע מהמשך פגיעה בעצמו ובסביבתו. לפיכך, מתבקש שירות בתי הסוהר לעשות מאמץ ככל הניתן, על-מנת לאפשר לנאשם להשתלב בתכנית טיפולית המתאימה לצרכיו.

15. נוכח מכלול הטעמים שפורטו, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 25 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר (מיום 28.6.2013 עד יום 11.10.2013, וכן מיום 19.1.2014 ואילך).

ב. עונש המאסר המותנה בן 12 החודשים אשר הוטל על הנאשם בבית-המשפט המחוזי בירושלים בת"פ 208/08, יופעל באופן שחודשיים ממנו יהיו בחופף והיתרה במצטבר לעונש המאסר בפועל שהוטל על הנאשם בפיסקה א' לעיל.

סה"כ ירצה הנאשם 35 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר כמפורט בפיסקה א' לעיל.

ג. מאסר על-תנאי לתקופה של 10 חודשים למשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירת רכוש מסוג פשע.

ד. מאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים למשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירת רכוש מסוג עוון.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום ה' תמוז תשע"ד, 03/07/2014 במעמד הנוכחים.